

הארת השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת פנחס

תשפ"ו

גיליון 318

א לעבטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא

פנחס של צדיקים

לטוב, והם כולם בשלמותם ובמלאותם, שהיו בעצמו מספר בני ישראל, שהם ששים ריבוא בשלמות ולא נפקד מהם איש - כי שמו מעיד עליהם שכולם מושרשים וכוללים באותיות התורה, שנצטרפו כולם לטוב על ידי פנחס - בכוח משה".

בפרישיתנו אנו לומדים מגודל כוחם של צדיקים, בהמשכת חיים מהבורא, ולהיות לעור לעם ישראל להתגבר על היצר מחד, ולהתקרבות לה' מאידך. בתחילת הפרשה אנו מוצאים את סיפורו של פנחס שהשיב את חמתו מעל בני ישראל.

סולם חזק ויציב

הבה ונתבונן בכוחם של צדיקים; האדם אשר צריך להעלות חפצים על גג ביתו, הדרך להעלותם אינו ע"י טיפוס וכיוצא בהן, אלא הוא מביא סולם, ודרכו מעלה את חפציו אל הגג. כאותו דבר; כשנצרך להגביה ולהעלות מעמקי הבור דברים הנצרכים לו, הוא מוריד 'סולם' לעומקו של בור - ודרך סולם זה מעלה את מה שלבו חפץ. אך גם זאת מובן וברור - ככל שהבור עמוק יותר - כן צריכים שהסולם יהא חזק ואמין ביותר להצליח במשימתו.

וכך ממשיך זאת המדרש (במדבר כ" כ"ד): משל למלך שהיה עובר וסיעה של נערים עומדים וקולל אחד מהן את המלך. נתמלא המלך עליהם חמה, בא תושב אחד שהיה ביניהם ונתן משטר (ענוש-מכה) אחד לאותו שקילל את המלך, מיד שכחה חמתו של מלך. והנמשל אומר המדרש: כך מי גרם להקב"ה שתשוב חמתו ולא נתכלו כל ישראל? הוי אומר זה פנחס, לקיים מה שנאמר (משלי טו יד): 'חמת מלך מלאכי מות ואיש חכם יכפרנה'.

נצטרפו לטובה ע"י פנחס בכוחו של משה

בהמשך הפרשה; לאחר הגמגמה - ציווה הקב"ה למשה ואלעזר הכהן: 'שאו את ראש כל עדת בני ישראל - שימנו את בני ישראל'.

בתחילת מספרם כתוב: "בני ראובן חנוך משפחת החנוכי, לפלוא משפחת הפלואי" - וכן כלל שבטי ישראל שהוסיפו אות: ה"יא בתחילתן ואת: יו"ד בסופן. ובדברי רש"י על כך: לפיכך הטיל הקב"ה שמו עליהם, לומר: מעיד אני שמי עליהם, שהם בני אבותיהם, וזה הוא שמפורש על ידי דוד ישבטי י"ה עדות לישראל, השם הזה י"ה - מעיד עליהם.

בליקוטי הלכות' (הודאה ה"ב) מחבר את מעשה פנחס, ולאחמ"כ ציוו מספרים של בני ישראל - כששם ה' בשמם - בגודל כוחם של צדיקים, והשפעתם לבני ישראל: "כי באהבתו ובחמלתו, הוא שולח לנו בכל דור 'צדיקים אמתיים' כאלו, שיש כוח בקדושתם להגביר ההבלים דקדושה שנעשין מכיסופים טובים - על ההבלים דס"א שנעשה מכיסופים להיפך. ועיקר המחלמה הזאת זכה פנחס, בכוחו של משה לחוס למחמה זאת כנגד עצת בלעם הרשע, עד שזכה בקדושתו להגביר ההבלים דקדושה ולצרף אותיות התורה לטוב".

ובהמשך ממשיך להסביר, בכוחו של פנחס; שזה נמשך על ידי שצירף האותיות לטוב - וכמובא ב'זוהר' על הפסוק: "ויקח רמח בידיו", שראה את האות: מ' - שהייתה משוטטת ורוצה להצטרף אל אותיות: ו' ו' - וכך יהיה שם: 'מות' ח"ו. ופנחס בכוחו לקח את המ"ם, וצירף אותה לאותיות שמו 'פנחס' שגמטריא: ר"ח, ובעוד אות מ' - זה נעשה "ר"מח", ובוזה התגבר כנגד. ולכך, מסביר רבי נתן; ונסמך לזה מספר בני ישראל - והוסיף לכל אחד מישראל: ה"א ויו"ד משמו, כי הצדיק בגודל קדושתו בקדושת הברית ממשיך מקדושה זו על כלל ישראל, בבחינת: 'ועמך כלם צדיקים'. כי בכל אחד מישראל יש בחינת קדושת הברית על ידי שנימול כמוובא בדברי רבינו, וגם על פי רוב נמצאים עוד כמה נקודות טובות של קדושה אצל כל אחד מישראל, וכמו שאמרו רבותינו ז"ל על הפסוק: 'סוּגָה בְּשׁוֹשָׁנִים'. ועיקר הכוח להתגבר כנגד מה שצריך להתגבר ממשכיכם בכוח הצדיקים הקדושים.

וממשיך מוהר"י וכתוב: 'זוה מה שציווה למנותם אז, כי ששים ריבוא נפשות ישראל הם כנגד ששים ריבוא אותיות התורה, ועל כן אחר מעשה פנחס שקידש השם בשוטים, ציווה למנותם, להורות שהתגבר צדקת הצדיקים שבדור - בכוח משה רבינו, עד שנצטרפו כל ששים ריבוא אותיות התורה

פניני פרשה

"פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן השיב את חמתו"

(כה יא) ע"פ המובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (תורה י"ח): "כשאדם בא לכלל כעס, לא יפעל כבעסו שום אכזריות, ואדרבה ימתיק הכעס ברחמנות, בבחינת: ברוגז רחם תזכור, ועי"ז נעשה עטרה לענווים". וזהו אפ"ל, בדיוקו של קרא: 'פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן' - דיוקו של אהרן - מידת החסד והרחמים. המתיק את הכעס: 'השיב את חמתו - המתקת הכעס בחסד וברחמים'.

ובהמשך: 'הנני נותן לו את בריתי שלום' - דהא שלום נמשך ממידת הענווה, כפי הענווה כן הוא שלום (ועיין בליקוטי מוהר"ן י"ד). וכן הוא במדרש (שהש"ר ב' טז): 'אלוה לא הטרחה לשום בריה' - דהוה גם מראה על מידת הענווה. וזהו, ע"י המתקת הכעס - זוכים לענווה - כמובא בתורה זו.

"ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" (כ"ה י"א): אפ"ל; 'אלוה הנביא' בגמטריא: 'מאה ועשרים' - הרומוים לחיים - כמנן ימי שנות האדם, והא אלוה הנביא המשיך ימים כשהסיר חרון אף ה'. ופנחס הוא אליהו.

"ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי" (כ"ה י"א): ראשי תיבות של: 'ולא כליתי א'ת בני ישראל ב'קנאתי הם ארבעים ושתים (עם הכולל). ואפ"ל בהקדם ע"פ המבוא: 'ארבעים ושתים אזכרות בתפילין של יד ושל ראש'. (רמב"ם הלי תפילין. הקדמת ת"י). והא תפילין מכריע את בני"ל כף זכות, וכמובא (שו"ע או"ח ל"ז): 'וכתב הרא"ש שם אזהרה בתפילין כף זכות מברעתו. ואם פשע בהם כף חובה מברעתו. שאין לך גדול במצות עשה יותר מתפילין' - וזהו הנרמז כאן בפסוק: 'ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי' - שתפילין מכריעו לכף זכות.

"בקנאו את קנאתי בתוכם" (כ"ה י"א) הכתוב מדגיש 'בתוכם' - שעבודת הצדיק הוא בתוך כלל ישראל, עימם יחד להעלותם אפילו כשהם רחוקים, וכמובא ב'ליקוטי מוהר"ן' (א"י): 'הצדיקים הגדולים במעלה, מעלים אפילו את הנפשות הפגומות מאוד בבחינת עיבור ומחדשם לטובה'.

"הנני נותן לו את בריתי שלום" (כ"ה י"ב): 'בריתי' - בריתו של הקב"ה בכיכול, וכמובא ב'תיקוני זוהר' (ת"י כ"ב ובהקדמה י"א): 'שמאן דמשקו בברית מילה, הוא משקו בחותמתא דמלכא דאיהו רשים ביה'. וכן מובא באריכות בדברי הזוהר (ח"א סט. ועוד) שזה פגם בשכינה בעצמה. ומידה טובה מרובה; שבכוח שמירת הברית ממשכיכם את השפע מהקב"ה בעצמו בכיכול, וכמובא בדבריהם (קידושין ל"ט): 'כל הבא דבר ערוה לידו וניצל הימנו עושין לו נס', וכן הוא בזוהר (ח"א קס"ט. ר"י ג'): 'שהנוטר ברית השכינה מזדווגת לו. ובליקוטי מוהר"ן (ל"א): 'שכל הנהגות הגלגלים, וכל הנהגת העולם וכל הברכות והשפעות והשפעות הכל תלויה בשמירת הברית. שבכוח הקדושה מתחברים 'לברית' - להקב"ה בעצמו בכיכול - ובהנהגה מעל דרך הטבע'.

כן הוא הדבר, אומר מוהר"י (ליק"ה נויקין ה כה): בעבודתו של הצדיק ברוחניות: "שהנפשות הנפולות נפלו וירדו מאוד מאוד בבחינת: 'ותרד פלאים' בפרט עכשיו בסוף הגלות המר הזה, שהצר עומד ומסית למה שמסית, בכמה וכמה תאוות בהתגברות עצום - ע"כ צריך העוסק בתיקונם והמשתדל בהצלחתם, להעמיד בחינת סולם בריא וחזק מאד, שלא ייפול הנופל ממנו'.

וע"כ 'סולם' בגימטריא: 'סיני' כמובא. כי כל עלייתם הוא ע"י התורה שניתנה ב'סיני', כי בשביל זה ניתנה התורה בהר סיני, שהוא הר השפל והנמוך, כמו שאמרו חכמינו - להורות שהצדיק שהוא בחינת סיני, שהוא בחינת שפלות - ע"י שהוא משפיל ומוריד את עצמו בתכלית השפלות, ומגלגל עצמו בכל מיני רשע וטע - בשביל להעלות את הנפשות הנפולות מעמקי תהום רבה, לחזקם בכל מיני התחזקות, ולהושיבם בכל מיני מטעמים המשיבים את הנפש עד שישארו על עמדם בקדושה לנצח".

מחברים בין שמים לארץ

אכן כן גדול הוא כוחם של צדיקים - בתורתם ובעצתם אפשר להתעלות לשמי רום. הם אשר ממשכיכם קדושה בעולם. בזכותם התקיים: 'ולא כליתי את בני ישראל בקנאתי', מקנאים הם על ריח הקדושה. אך יחד עם זאת - הם ממשכיכם תקוה לכל אחד ואחד. גם לחלושי הכוח, לכל אחד ואחד באשר הוא לבלי ישאר בבור אשר כרה ונפל לשם. הם מעמידים סולם להעלות דברים כלפי מעלה, להתרומם ולהתעלות, מצביים סולם לתוך עמקי הבור, להעלות משם אלו שנפלו לשם וקשה להם לצאת לבדם. וכדברי המדרש (מד"ר שה"ש ה א): 'צדיקים מורידים ומגלים את השכינה לתוד העולם'.

שירת הפרשה

לְמִדִּים אֲנִי מֵהַפְּרָשָׁה בְּגֹדֶל פִּוְחָם שֶׁל צְדִיקִים
לְמַתֵּק חֲרוֹן אָפֶי - גַּם אִם נִדְּקָה פְּהַרְרִים.

חֶמֶת מְלֶדֶךְ מְלֶאכֵי מוֹת וְאִישׁ חֶסֶךְ יִכְפְּרָנָה
פְּנִחָס הַשֵּׁיב אֶת חֲרוֹן אָפֶו - שֶׁלֹּא הִקְהָה פְּלִיָה.

בְּכֵל דָּוָר נִשְׁלַחִים לְבִנֵי יִשְׂרָאֵל אֵלֶּו הַצְּדִיקִים.
הַפְּמִשְׁכִּים בְּצִדְקָתָם חֲסִדִים וְרַחֲמִים.

גַּם לְפָרֵט וְגַם לְכָלֵל מִמְשִׁיכִים דְּבַר יִשׁוּעָה
וְלֹא פְלִיטֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּקִנְיָתִי בְּזִכְרוֹתֵם הַרְבֵּה.

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה במשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

ו'נאספת אל עמך גם אתה" (במדבר כז יג)

פטירתו והסתלקותו של החסיד רבי לוי יצחק בנדר

השמועות על מצבו הקשה של החסיד רבי לוי יצחק בנדר – ממנהיגי העדה ומעתיקי השמועה, פטו בכל ריכוזי חסידי ברסלב, והציבור החלו להרבות בתפילות ותחנונים לפני בורא כל עולמים, וישאיר לפליטה זה האיש משיירי כנסת הגדולה ובל ישאיר את חסידי ברסלב כצאן אשר אין להם רועה.

בעת שכבו ביומו האחרון על מיטתו בישוב הדעת מופלגת, עלתה מחשבות מעוררות: הנה נמצא כאן האדם הגדול בענקים שעבר כל מאורעות התקופה הקשה ברוסיה הקומוניסטית, השליך נפשו מנגד לעור לכלליות איש ברוסיה ברוחניות ובגשמיות במסירות נפש של ממש עד שכמעט נידון למיתו וכחוט השערה ניצל מכך. בהמשך, עלה לארץ הקודש וביסס והפיח רוח חיים מחודשת בחסידות ברסלב ותקומתה. מעורבותו האישית ברוב רובה של כלל הפעילות והעשייה למען ענינו של רבינו מקטן ועד גדול, על פי דבריו ישק כל דבר. והנה כעת הוא מוטל על ערש דווי. כמה כאב מחד מחזה זה, אך מאידך קיננה גם הקנאת סופרים על מה שהספיק וזכה לחטוף ולעשות בימי חלדו - כל כך הרבה טוב...

השעות נוקפות והמצב מחמיר מרגע לרגע. השמש נוטה לשקוע וצללי הערב מעיבים על רוחם של חסידי ברסלב. הלילה של ליל כ"ב תמוז פורשת את כנפיה השחורים. הלבבות נצטבים. כולם חשים שהנה אותו חסיד מיוחד ממעתיקי השמועה הולך לסיים את תפקידו עלי אדמות, הנה מתקרבים הרגעים שכי"כ רוצים לדחותם ולהעלים עין מהם, אך מאת ה' היא זאת והם מתקרבים ובימים.

קשה מאוד לתאר עלי כתב את ההרגשים, ההתעוררות והמחשבות על דקותיו ורגעיו האחרונים טרם עלייתו לעולם שכולו טוב. אף אם נדמה ששלוותו של רבי לוי יצחק וישוב דעתו מפיגים במעט את הפחד ומשרים רוגע, אך מרגע לרגע מתחזרת האמת הכואבת. המקורבים, התלמידים וכל מי שרק השמועה הגיעה אליו צובאים על הבית, מלמלים פרקי תהלים ומתקשים לחשוב על העתיד. זמן יציאת נשמתו מתקרבת, הלבבות רועדים, קולות וזעקות מהדהדים בחלל, הרהורי תשובה נשזרים יחדיו עם פסוקי קבלת עול מלכות שמים, טרם עלות נשמתו בסערה השמימה. אלו העומדים קרוב למיטה שמים לב לישוב דעתו של רבי לוי יצחק ושפתותיו הנעות יחד עם כולם. מהשמה מבחינים כי הרגע עדיין לא הגיע חוזר הקהל שוב: "ה' הוא האלוקים". ולפתע דממה, דממה של חיל ורעדה: נצחו אראלים את המצוקים. כרעם ביום בחיר בוקעים קולות השבר והבכי. רבי לוי יצחק איננו...

"טאטע, טאטע!" נשמעים קולות השבר... כולם עטופים בצער ובאבל על האבידה הגדולה, אבידה של חסידות ברסלב לכל אחד באשר הוא.

כל החדר מלא בבעגועים וכיסופים מתוך צער כאב ובכי, קולות על החסר וההעדר של האיש המורם, התלמיד הגדול שזכה לראות את העינים של התלמידים הגדולים... יעידו בפה מלא אלו שהיו בעת הסתלקותו, כי זיכרון מראה מעורר ונורא מרעיד זה שהיה בחדרו הגדול בעידן זה - לא ימוש ויזכרונם לנצח...

חננו ר' מרדכי לסקר התבטא אז בכאב צעור: "הנעילה האמיתית של תפילת יום הכיפורים הייתה כעת..." כידוע בשנתו האחרונה נחלש מאוד בשעות אה"צ של יום הכיפורים ובכל זאת התפלל תפילת נעילה במסירות נפש ממש, וכשהגיע לקבלת עול מלכות שמים - הרים קולו בזעקה ובשאגה בכוחות לא לו שהמסו כל לב ועדה. רבים שחו אחר מיטתו כי רבי לוי יצחק בא אל עולם האמת בבחינת "בא בימים" - שכל ימיו היו מלאים ומנוצלים עד תום.

כבשורתו תמיד ומיוחד בימיו האחרונים כאמור, הזדרזו תיכף לאחר עלותו בסערה השמימה לקיים את מנהג הטהרה בביתו, ולהטבילו במקוה מאה שערים. טבילה שכה כסף לקיימה בחיים חיותו... לאחר מכן יצאה הלוויה מתחת לביתו ברח' דבורה הגניבה. קול נהי וצער מכל אשר בשם ברסלב יכונה, יחד עם כלליות ציבור יראי ה' נשמעים בחוצות ירושלים והרבה מעבר לכך. הרי רבי לוי יצחק וברסלב חד הם והנה נפלה העטרת ונשבה ארון הקודש. כבה האש שהבעיר והלהיב, החדיר והאיר את אורו הגנוז של הרבי הגדול. בעת הללויה השתתפו גם רבים שאינם נמנים על חסידי ברסלב, יחד עם גדולי רבני וצדיקי הדור, שבאו לחלוק להאי גבירא רבא את כבודו האחרון. הטיב להגדיר זאת גאב"ד ירושלים הגה"צ רבי משה אריה פריינד זצ"ל בהלווייתו: "אנו הולכים כעת בלוויה של צדיק נסתר, שגם הוא בעצמו לא ידע שהוא צדיק נסתר..."

גופו הזך נטמן במרומי הר הזיתים, בחלקת אנשי שלומינו חסידי ברסלב, כאשר תיכף לאחר הקבורה אמרו כל הקהל יתיקון הכללי בהתעוררות רבה, מתוך תחושה קשה ומכאיבה של: קשה עלי פרידתכם.

קרוב לחצות הלילה עוזבים קהל המלוים את בית החיים, אבלים ודוויים. משוחחים בדממה ובסערת הלב על האבידה הגדולה, על ההיעדר, על היתמות, ועל החיסרון הגדול. ובין השיחות, מתעוררים מכך שרבי לוי יצחק הולך אל עולם האמת - "בא בימים" - ימים מלאים ומנוצלים עד תום...

בין המלוים והחסידים עולים דיבורים, כי הנה זכה רבי לוי יצחק, אשר כה הייתה יקרה בעיניו עבודת חוות - שהצדיקים המשתעשעים בגן עדן באותה שעה ייצאו לקראתו לקבל פני נפש נקי וצדיק.

מן הספר 'התא' לישקו הקדרים | רבי אברהם לא הקפיד

קדים יקרים! היה זה הצדיק רבי אברהם בן רבי נחמן מטרסלב, מגדולי הרבנים בברסלב, לפני קמאה שנים, שפעם אחד הפקיד בידי תלמידו רבי ישראל פהו, סכום מעות גדול, שאסף עבור חתנת בתו. (נאדעו). ר' ישראל החביאו מעל הארצה, ב'קולוני' (בית הכנסת) באומן, בלי שאף אחד ידע מ'ך. לאחר זמן קצת שבש שרבי ישראל את הספר בתורה, הלך לקלוני להביאם. אך קשעלה לארצות בית הכנסת, ששכנו עיניו - קשעלה שפך הספר שהפקיד אצלו רבי אברהם בן רבי נחמן, נשפרו באש. רבי ישראל לא ידע את נפשו מרב צער, מה יאמר לרבי אברהם, שאסף את כל החסון הזה שנים רבות עבור חתנת בתו. אך ללא בררה, היה מקרן לגלות לרבי אברהם את האמת, שכל הספר נשרף... וכמה השתומם רבי ישראל; שהוא לא ראה על הפנים של רבי אברהם שום שנוי, שום קפיצה או פסע, שום פנים מלצות, אלא המשיך לחבב אותו, ולהיות קרוב אליו כמו מקדם... כמה ספור זה מלמדנו; על מעשים אנו מקפידים וכועסים על חבירו על דברים קטנים, על מעשים שהוא אפילו לא אשם בהם, זה היה בשוגג, נלמד לדון לכף זכות, לסלק ולמחל. לאהב ולהבליג.

המשך פניני פרשה

"הנני נתון לו את בריתי שלום" (כ"ה י"ב):

ע"י שמירת הברית - ממשכין שלום, וכמובא בזוהר (חי"ג ר"ע): הנוטר ברית, השכינה כביכול אוחזת בו, ושומרת אותו ומקדמת לו שלום. (ועייין בליקו"מ תורה כ"ג): ש"ע"י תיקון הברית זוכין להדרת פנים ולשלום.

"צרו את המדינים והכיתם אותם... כי צררים הם לכם" (כ"ה י"ז י"ח). 'צרו' לשון חייד. 'צורים' לשון רבים, וכמובא בהמשך הפסוק: שזה סובב גם על דבר פעור, ועל דבר כזבי. (ועייין בבעל הטורים). ואפשר להוסיף - לשון רבים, שבהכשתם את בני ישראל הם הרגו גם את 'גופותיהם' - שנהרגו במגיפה, וגם את 'נשמותיהם' שהכשילום בחטא.

"כי צררים הם לכם בנכליהם" (כ"ה י"ח)

בנכליהם" מלשון הכתוב ב'אחי יוסף' (בראשית ל"ז י"ח): 'ויתנכלו אתו להמיתו' (עייין רש"י בפשוטו), ובפירושו רש"י על 'ויתנכלו' לשון 'ערמומיות', כי היצה"ר בא לאדם בערמומיות, בשקר. ועייין ב'אור החיים' ע"ה"פ 'והנחש היה ערום' - מלשון הערמה ודמיון. וכן הוא בגלות מצרים שבאו בערמה - בשקר. וב'ליקוטי הלכות' (גיבור ג ב) על הבעל דבר: "שהוא הגנב הראשון, ראש לכל הגנבים והרמאים שבעולם, כי הוא מתנהג עם רוב בני אדם בדרך גנבה בערמה ורמאות נפלא בכמה וכמה מיני דרכים שונים שהוא מרמה את האדם, וגונב דעתו בכל עת, עד שרוצה לתפסו ממכירתו רח"ל", וזהו: 'בנכליהם' - שברמאות ובגניבה היצר ממכיל חיי את בניו.

"במספר שמות" (כ"ו י"ג)

במספר' מלשון ספיר ונהיר - שמות בני אדם הם המאירים בו. וב'מעבר יבק' כותב על דברי המדרש (כי תשא): שאמר הקב"ה לישראל מנה את ישראל, אמר משה 'איני יכול לעמוד על מנינם', אמר לו 'טול ראשי אותיות של שבטים', שכל שם מורה על מהות ועצמות האדם. וב'שיחות הר"ן' (צ"ח): שהשם שנותנין לאדם - הוא לפי הפעולה שיש לו לעשות בעולם.

'לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו איש לפי פקדיו יתן נחלתו' (נח) לכאורה מהו כפל הלשון 'יתן נחלתו' לאחר שכבר כתוב: 'לרב תרבה נחלתו ולמעט תמעט נחלתו'. אלא אפ"ל, דאף שכל אחד מקבל את נחלתו לפי מספר האנשים - אל להם לשכוח - שארץ ישראל זה: 'יתן' לשון - 'מתנה' משמים, וכמובא ב'ריש רש"י בראשית: שאומות העולם אינם יכולים לומר ליסטים אתם, אלא אשר יישר בעיניו נתנה לו.

"על ירדן ירידה" (כ"ו ס"ג)

'ירדן' מלשון ירידה, 'יריחו' מלשון עליה, ע"י מאמרם (ברכות מ"ג): 'איזהו דבר שהנשמה נהנית בו זה הירח', שארץ ישראל תלוי ב'תנאים אם נעשה רצונו של מקום זה של עם ישראל, ואם לאו חלילה ולא תקיא הארץ' ח"ו. גם אפ"ל, רמז שיהיו שנים שארץ ישראל יהיה בבחינת 'ירד' - ירידה גלות, ושנים של 'ירוח' - עליה, שעם ישראל יהיו בארץ ישראל בבחינת אלו.

"למה יגרע שם אבינו מתוך משפחתנו" (כ"ז ד)

אפ"ל שגם בפסח כתוב "למה נגרע", שבענין רבים - שייך לשון זה, שרוצים להיות עמם יחד. כאן בחלוקת הארץ יחד כל שבטי ישראל בגורל, וב'קרבן פסח' הנאכל 'בחבורה'.

"כן בנות צלפחד דוברות" (כ"ז ז)

'כן' בגימטריא 'שבעים' - שבעים נפשות בית ישראל, דהא גם הם כוללים בהם - ולכן אכן מגיע להם נחלה.

מריבת קדש מדבר צין" (כ"ז ח"ד)

'מריבת קדש' - אימתי מתגבר היצר במלחמה ומריבה, על 'קדושה' - כשהוא: 'מדבר' - ע"י שאין היצר מתגבר אלא בלב פנוי מן החכמה (רמב"ם, אי"ב כ"ב). כן אפ"ל: מדבר 'צין' מלשון צינה וקריירות, ע"י 'אשר קרץ בדרך', כשאין התלהבות בעבודת ה' מתגבר חמימות היצר וכמובא.

**במעט תעוזה
ובנוסף לכך
זהירות והמתנה
אפשר
לעבור
גם סיכונים
חדים
וקשים!**

